

Návrat k domovu - Vlastimil Podracký

23.listopadu 2005 Zbyněk Klíč

V roce 2004 vyšla v nakladatelství Votobia pozoruhodná kniha s mnoha podtituly. Kniha Návrat k domovu je prezentována jako Manifest tradicionalizmu, jako program Návratu k rodině, k občanské společnosti, k obci, k národu a ke státu založený na idejích Nadčasového humanizmu a angažovaného konzervatismu. Mnohem více je však jednoduchou, a proto okouzující analýzou soudobé společnosti.

Ústředním motivem knihy, jak titul napovídá, je domov. Domov nejen jako teplý rodinný krb a bezpečné zázemí, ale domov jako příslušnost k národu, ke komunitě, která dává člověku bezpečí. Člověk totiž, podle autora, je bytostí nedokonalou a ponechat ho individuálnímu, ke společnosti se nevztahujícímu jednání, je hrozbou, kterou je současný svět z podstatné míry ovlivněn. Podracký vidí v dnešním světě nebezpečí především v pýše rozumu, v utilitarizmu a konzumerizmu, ve zindividualizování světa, nezodpovědné svobodě a nebezpečné toleranci. Tyto tendence pak mají pro svět dalekosáhlé důsledky - ztráta morální zodpovědnosti, mobilita osvobozená od kořenů domova, devitalizace a denatalizace lidského života. Projevuje se v omezenosti přírodních zdrojů a neuvážené víře v neustálý pokrok, důsledky má též pro politickou oblast - vede k unifikaci světového řádu, nadvládě nadnárodních korporací nad našim domovem - státem, před kterou uhýbáme volbou nemenšího zla - totalitarizmu.

Lékem na tyto hrozby je podle autora nadčasový humanizmus - humanizmus prostřednictvím návratu k domovu, založený na kontinuitě, společenské angažovanosti a komplexnosti při řešení společenských problémů. Politickým vyjádřením nadčasového humanizmu je angažovaný konzervatismus. Tento typ konzervatismu považuje autor za „základní filosofickou bázi konzervatismu, která považuje lidskou podstatu za nezměnitelnou a nedokonalou, předpokládá existenci objektivního řádu, postaveného na kontinuitě a rovnováze... odmítá pýchu rozumu, absolutní moralizmus, naopak uznává syntézu morálky a prospěchu, jejichž optimální poměr určuje tradiční řád.“ Autor aplikuje tyto principy především na oblast politiky - politiky postavené na zastupitelské demokracii, podporované zdola občanskou společností, na přirozených daních, odrážejících opravdové služby státu, na nutnosti existence střední třídy či trvale udržitelném rozvoji. To vše je prodchnuto idejí návratu k domovu.

Kniha Vlastimila Podrackého je neocenitelným příspěvkem všem tradicionalistům a konzervativcům, kteří se nepřizpůsobili současným trendům, ale kteří mají na mysli objektivně a trvale platné normy. Pro ně se tato kniha stane tím pravým průvodcem dnešním světem.